

visning i Almuefkoled." Det er Alt, hvad Grundloven siger, og deraf fremgaar det jo, at vi i den Henseende staa meget frit. Da man i 1814 afattede Skoleanordningen, tog man ogsaa i en anden Henseende meget feil, og denne Feil herfter den Dag i Dag. Begrebet „Almue“ er det meget vanskeligt at give en Definition af. Fra først af opfattedes det saaledes — jeg taler nærmest med Landet for Die — at de, der ikke henhørte til den egentlige Bøndestand, henhørte heller ikke til Almuen, og for dem var der fuldstændig Frihed; men Almuen med alle dem, den bestaar af, var tvungen til at lade deres Børn gaa ind i den Skole, der anordnedes; om de end havde baade Willie og Eone og gjorde Tilbud om selv at ville sørge for deres Børns Undervisning, var det dem ikke tilladt. Vi mangle endnu efter min Mening en Definition af, hvem der henregnes til dem, som ere underkastede en tvungen Skolegang og Undervisning. Jeg vil her i Forbigaaende nævne, at den, som selv udgiver sig for Proprietar eller af Andre kaldes saaledes, er ikke Skolelovens Tvangsregler undergivet (Stemmer: Jo!). Ja, det tror jeg nu ikke, det bliver i det Mindste ikke overholdt, og hvad der gaar i Praxis, er det, det kommer an paa. Men om vi nu end ikke fik en fuldstændig Definition paa, hvad der skulde henregnes til Almuen, saa siger jeg, at vi gjøre Synd mod det danske Folk ved at betage det den Frihed og den Ret, som det uomtvistelig maa have overfor sine Børn. Jeg siger, at det maa krænte enhver Mand, som har Hørsfølelse, at Nogen i den Grad ser ham paa Fingrene med Hensyn til, hvorledes han sørger for sine Børn. Mange af os — jeg og mange Andre — have tidt og mange Gange betalt en 3-Skillings Mulk for vore Børn. Hvordan tro nu Folk virkelig, at vi opfatte dette, at vi, fordi vore Børn ikke besøge Skolen en enkelt Dag, skulle have en 3-Skillings Mulk? Ero De, en saadan Lovregel nyder, hvad man kunde kalde Respekt og Agtelse? Nei, men det kommer jo naturligvis ogsaa af, at naar vi, saaledes som den arede Iste Landssthingsmand for Kjøbenhavn (Madvig) igaar rigtig bemærkede, komme ind paa at mulkttere, komme vi ind paa et Omraade, hvor vi ikke have noget fast Jodfæste eller Noget at støtte os til, og jeg gjør opmærksom paa det, fordi Regjeringen i sit Lovforslag netop foreslaar at veeblive paa samme Vis og tror, at det er et af de store heldige Midler til at skaffe en bedre Skolegang. Dette er efter min Mening aldeles ikke rigtigt; jeg tror ikke, at nok saa store Skolemulkter og nok saa omhyggelig en Omsorg for, at det System bliver udført, ville hjælpe, ligesaa lidt som dette System hidtil har hjulpet et eneste Barn til at faae bedre Undervisning. Nei, det bibringer kun Folk Modvillie og Afsty for Skolen. Medens jeg er ved Mulkterne, vil jeg give en Fremstilling af, hvorledes det gaar til, ikke fordi jeg jo nok veed, at de Allerfleste ere vel besjendte der-

med, men fordi jeg ikke kan undlade at gjøre opmærksom derpaa. For det Første har nu Skolelæreren en overveiende Indflydelse paa Mulkbestemmelserne, idet det efter Lovgivning er befaleet Skolelæreren at ansøge Skoleforsømmelserne, dem med lovlig Grund og dem uden lovlig Grund. (En Stemme: Forsømmelser!) Ja, Forsømmelser; men fordi et Barn forsømmer Skolen, derfor er det ikke sagt, at det er Mulk underkastet; nei, der maa skelnes mellem Forsømmelse med lovlig Grund og Forsømmelse uden lovlig Grund. Der har Skolelæreren det første Skøn, han alene, og ingen Anden deler dette Skøn. Dernæst kommer Forsømmelseslisten til Sogneraadet og for Byernes Vedkommende til Byraadet; men den Raadighed, disse Autoriteter have over Listerne, er saa godt som ingen. Naar Listen er forfattet af Skolelæreren, er det efter de nuværende Regler dermed næsten givet, at man er nødt til at mulkttere, og fordi Raadet veed, at de Børn, som staa paa Listen, tilhøre Forældre, der omhyggelig sørge for deres Børn, kan dog ingen Undtagelse finde Sted, det maa tage samtlige dem med, som ere opførte paa Listen, og det gjør, at Lovreglerne om Mulkbestemmelserne bryder egentlig Ingen sig om. Naar Mulk er almindelig, saa er dermed givet, at Ingen skammer sig over at blive mulkteret. Naar de, hvis Børn allermost forsømme Skolen, blive mulkterede, og den, hvis Børn ved enkelte Veiligheder forsømme Skolen, ogsaa bliver det, er det dermed givet, at Stammen er lige stor. Nu er det jo imidlertid en let Sag at udpege Mangler ved den nuværende Skoleordning, og det gjelder da ogsaa mere om at paavise noget Bedre end det, vi have. Naar Skolen skulde være indrettet saaledes, at den var et Mønster paa en Almuefkoled, skulde den efter min Mening være saaledes, at ikke et eneste Barn søgte Skolen, hvis Forældre ikke stode i et venkabeligt og godt Forhold til Læreren. Det er en af de nødvendige og uundgaaligste Betingelser for, at en frugtbar Undervisning skal lykkes. Der maa være noget Tiltrækkende ved en Skole og ikke noget Frastødende, og ligesaa lidt som jeg vil sige, at de ere uden Feil, som søge Skolen, ligesaa lidt vil jeg sige, at Læreren er uden Feil. Grunden til de mange Skoleforsømmelser ligger efter min Mening lige saa lidt og ligesaa ofte hos Læreren, som den ligger hos de Skoleføgende, idet Læreren mangler Tiltrækningskraft. Som en Følge deraf er det min Mening, at disse faste Lærerebøder bør ophøre; det er efter min Mening uundgaaligt. Der maa være mere frit Spillerum og mere Veyeldning, saa at en Lærer altid kan være paa den Plads, hvor han finder sig i Overensstemmelse med Beboerne, og Beboerne altid kunne sikre sig, at de have en Lærer, der er i Overensstemmelse med dem. Saa bliver imidlertid, siger man — det har jeg hørt saa mangfoldige Gange — hele vort Skolevæsen ødelagt, Ingen vil være Lærer, og det